

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. II. Qualis contritio requiratur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

omnes urantur, suadet *Paulus V.* ideoque omnibus tenenda memora' iter: *Misereatur tui omnipotens Deus, & dimissis peccatis tuis perducatur te ad vitam aeternam, Amen:* deinde elevata manu pergit: *Indulgentiam, absolutionem & remissionem peccatorum tuorum, tribuat tibi omnipotens & misericors Dominus, Amen.* Dominus noster *IESVS Christus* te absolvat, & Ego auctoritate ipsius, te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, (quæ vox circa laicos omittitur) & interdicti, in quantum possum, & tu indiges: Deinde ego te absolvo à peccatis tuis, in nomine *Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.* Passio Domini nostri *IESVS Christi,* merita *B. V. & omnium SS. quicquid bonifeceris, & mali sustinueris, sit tibi in remedium peccatorum, augmentum gratiæ, & premium vitæ aeternæ, Amen.*

DUBIUM II.

Quæ is contritio requiratur?

Suppono, quod contritio in communi, sit dolor ac detestatio peccati commissi, cum proposito emendandi, ut habet *Trid. sess. 14.* Ubi etiam dividit in Perfectam, quæ absolute sic dicitur; & in Imperfectam, quæ attritio dicitur. Perfecta est, quæ elicitur ex motivo caritatis, propter Deum summè dilectum: & hæc se sola mox iustificat, etsi cum voto & ordine ad confessionem, quam deinde facere teneris. Imperfecta est, quæ

quæ ex inferiore motivo, supernaturali rante concipitur.

Resp. Ad Sacramentum hoc sufficit, & requiritur saltem attritio formalis, supernaturalis, efficax, & universalis, (respectu mortalium) concepta in ordine ad confessionem, vel saltem absolutionem: Est communis. v. Bon. d. 5. q. 5. & Schol. ac colligitur ex *Trid. l. c.* Unde resolves.

I. Non requiritur contritio existimata ut voluit *Gabriel*.

II. Non sufficit, 1. Attritio existimata tantum, licet inculpabiliter: quia vera attritio est pars essentialis. 2. Nec desiderium absolutionis, sine affectu ad peccata; idque etiam si tantum confitearis venialia, ut habet sententia communis, contra *Angles*, & quosdam alios, quos sequitur *Tamb. l. 1. exped. conf. cap. 3. v. Dian. p. 9. R. 31.* Unde peccat graviter, qui etiam sola venialia, vel sola mortalia alias confessâ, sine omni formali dolore, confitetur: quia non ponit materiam sacramenti, & saltem periculo sacrilegii se exponit. Ita *C. Lugo. d. 14. s. 8. & c. commun. v. Dian. p. 3. l. 4. R. 116. Bon. d. 5. q. 5. sect. 1. p. 3.* Non ramen est necesse, ut dolor se extendat ad omnia venialia, quorum sibi pœnitens est conscius. *Suar. Laym. Lugo.* Imò notat *Tamb. l. c.* satis esse de uno veniali dolere formaliter, etsi plurium sis conscius, de quibus nec dolorem, nec propositum emendandi habeas, siue ea confitearis, siue non.

III. Non

III. Non absolvitur, qui dolet, licet intensissimè, tantum propter infamiam, damna, aliasve pœnas temporales præcisè, etsi ex inculpabili ignorantia: quia non est dolor supernaturalis; nec ignorantia, aut bona fides potest supplere defectum essentialium. *Bon. l. c. &c.* Limitat tamen *Regin. cum Tamb. in exped. conf. l. 1 c. 1.* nisi doleas propter istas, ut à Deo inflictae, vel infligendas.

IV. Ad attritionem non requiritur ulla intensio, vel duratio temporis, ut vult *Durand.*

V. Etsi debeat esse de omnibus peccatis mortalibus, non requiruntur tamen singuli dolores de singulis, ut vult *Angles*, sed sufficit unus actus, de omnibus simul sumptis, etiam oblitis: ideoq; peccata graviter, qui sciens prudens non atteritur universaliter, de omnibus mortalibus nondum remissis *Bon. &c. l. c.*

VI. Non sufficit dolere, quòd non doleas, ut habet *Narv. & Sa*, nec velle ita non peccandi. Ratio curiusq; , quia non est dolor de peccatis cõmissis, cum quo affectus ad ea stare potest. *Henric. Vasq. Bon. l. c. n. 7.* Ubi rectè notat, cum actu, quo quis dolet se non dolere de peccatis, plerumq; conjunctum esse dolorem de peccatis, etsi pœnitens eum non dignoscat.

VII. Etsi dolor hic debeat esse summus appetitivè, ita ut nihil magis detesteris, quàm peccatũ, malisq; omnia mala hujus mundi perpeti, quàm mortaliter contra Deum peccare: non tamen opus est, imò nec expedit, particulares facere collationes; v. g. mallem hoc vel illud malum subire, quàm mortaliter peccare; quia periculosa sunt.

VIII. Qui non vult occasiones proximas peccandi à se amoliri, vel non remittere ex animo, vel non restituere, aut satisfacere, quibus debet; vel non habet formale (licet probabiliter cum C. Lugo, l. c. f. 5 Laym. Dian. aliquid dicant, virtuale in contritione universali inclusum sufficere, saltem quando non occurrit cogitatio de peccatis vitandis) propositum, peccata mortalia, (quando alia confitetur) vitandi efficac, i. e. cum quoniam possit consistere affectus actualis erga aliquod mortale, non est sufficenter attritus. Ratio, quia non est dolor & detestatio efficac, quippe cum quo possit stare voluntas peccandi: nec is se ex toto corde convertit ad Deum, detestans peccatum super omne detestabile. Suar. Fernand. Lay. l. 5. t. 6. cap. 4. Dian. p. 3. t. 4. resol. 119. & c. commun. Et licet solam venialia confitearis, teneris tamen, sicut dolorem, ita etiam propositum, saltem virtuale, circa illa habere. C. Lugo, d. 14. f. 8. & 9. & alii.

IX. Redire sapè cum eodem mortali, non est certum indicium deesse attritionem, etsi sit magna præsumptio; præsertim in iis, qui coguntur confiteri à parentibus, magistris, &c. item in iis, qui aliquoties moniti concubinam non separant, aut restitutionem non faciunt; quibus proinde absolutio differenda est, nisi id actu præsent. Quamquam possint esse alia signa veri doloris, v. g. si media præscripta sint adhibita, occasiones vitare, si numerus peccatorum imminutus, si peccatus omnino asserat, cui plerumque credi debet, cum ipse sit sui accusator, defensor & testis. Quia in re opus est magna prudentia Confessarii, ne poenitentem

severitate avertat, neq; etiam lenitate seducat, & peccet, pereatq; cum illo. *Suar. in 3. p. d. 32. f. 2. Sanchez. l. 2. in decal. cap. 32. & l. 3. cap. 5. C. Lug. l. c. n. 166. & 169.* contra quorum, aliorumq; communē sententiam, docent apud *Dian. Vivaldus, & Ioan. Sancius, d. 10. n. 16.* posse toties, quoties confiteatur, absolvi, etiam si nullus appareat profectus; eò quòd sine illo possit esse verum propositum: sicut est in iis, qui venialia semper afferunt eadem. Verum id probare non aulin^s, nec videtur esse paratio. *vid. Còn. d. 2. dub. 14. Dian. p. 1. t. 7. R. 55. & p. 2. t. 2. mise. R. 45. & p. 5. t. 4.*

Ms

X. Absolvendi sunt ii, qui ex officio, domo, vel negotio, in quo propinquum peccati periculum imminet, discedere nolunt, eò quòd sine maxima difficultate non possint, parati interim media prescribenda adhibere. Ratio, quia occasio, etiam propinqua, non necessitat ad peccatum, ideoque stare potest cum proposito peccata vitandi. Nec refert, quòd quis putet, vel timeat se unū, vel plura peccata non vitaturum; quia propositum est actus voluntatis; existimatio autem illa, est actus intellectus, qui ex illo proposito, ob humanæ voluntatis mutabilitatem, non necessariò consequitur. Interim, qui certus est, impossibile sibi esse, in tali occasione peccata vitare, debet eam deserere, nisi velit perire. Ita *Laym. l. c. C. Lugo, l. c. n. 152.*

XI. Non requiritur dolor sensibilis, sufficit enim intellectus: qui cum sit internus, ac spiritualis, scrupulosi non facili debēt angi, quasi sine dolore accedant ad Sacramentum, eò quòd nullum sentiunt.

Et affine p. 60. Inn. XI

Ec 2

XII.

XII. Is, qui nihil cogitans de confessione, attentionem elicit, non referens eam ad Sacramentum non potest sine novo dolore ad id accedere: quia pars debet referri ad partem. Ita *Suar. d. 10. q. 4. Bon. d. 5. q. 3. p. 2.* Contrarium tamen videtur docere. *C. Lugo, d. 14. f. 4. n. 37.* quod non est impossibile, *Tambur. l. 1. cap. 2.*

XIII. Non sufficit ad Sacramentum dolor, qui sequitur absolutionem: imò secundum sententiam saltem tutiorem, quam docet *Laym. l. 5. ca. 4. & Cbn.* debet antecedere etiam confessionem, (et contrarium etiam probabiliter doceant *Vasq. Ell. Fagund. C. Lugo, de pœn. d. 14. f. 2. & Gasp. Hurt. d. dif. 5. apud Dian & Escob. t. 7. E. 6.*) Unde peccantes iniuncto ad dolorem excitandi, aut si post peccatorum narrationem fiat, repetant verbo confessionem, dicendo se dolere de peccatis expoliatis. *v. Laym. l. c.*

XIV. Probabile est, eum, qui paulò ante confessus iterum confitetur, vel eadem peccata, vel quae exciderant, de quibus ante (explicitè, & in particulari) non doluit, non tamen elicere novum dolorem. *C. Lugo, d. 14. f. 3. Dian. p. 9. t. 3. R. 5. & 51.* & consequenter potest moribundus propter periculum instantis mortis absolvi, audito tantum uno alterove peccato; & deinde, si superstes maneat, auditis reliquis iteratò absolvi in virtute doloris præcedentis. *Tambur.*